

Avausrepertuaarin rakentaminen: kuinka rakennan menestyksekkään avausrepertuaarin arvoturnausta silmälläpitäen.

Jussi Tella, Juniorivalmennusviikonloppu, 30.10.2004

Avausrepertuaari

- Avaukset, joita pelaaja on valmistautunut pelaamaan
- Avausrepertuaarin "ydin": mieliavaukset ja pelaajan eniten pelaamat avaukset
- Avausrepertuaarin ominaisuuksia
 - ◆ kattava, aukoton, pelityylinen mukainen
 - ◆ tallessa, käyttökelpoinen, esimerkiksi Chessbase
 - ◆ suppea / laaja
 - ◆ pysyvä / muuttuva
 - ◆ tärkeä / merkityksetön
 - ◆ taktinen / strateginen, hyökkäävä / puolustava

Avausrepertuaari (2)

- Hyödyt
 - ◆ Saat avauksesta tutun ja mukavan aseman
 - ◆ Saat joskus "ilmaisia" pisteitä avauksessa
 - ◆ Säästät aikaa pelin ratkaisuvaiheisiin
- Haitat
 - ◆ Vaatii työtä
- Avausosaamiseen kuuluu
 - ◆ Tyyppiasemat, keskipeliosaaminen
 - ◆ Vaihtoehdot, sivumuunnelmat
 - ◆ Kokemus, omat pelit
 - ◆ Historia, uutuudet

Mallit

- Garri Kasparov: Valkeilla 1.e4 laajasti ja taktisesti, mustilla sisilialainen ja kuningasintialainen suppeasti ja hyökkäävästi
- Anatoli Karpov: Valkeilla 1.d4 strategisesti, mustilla Caro-Kann ja nimzo-intialainen puolustavasti
- Aleksei Drejev: Valkeilla 1.d4 strategisesti, mustilla ranskalainen ja slaavilainen strategisesti
- Jan Timman: Valkeilla mitä tahansa laajasti ja hyökkäävästi, mustilla mitä tahansa laajasti mutta puolustavasti
- Aleksei Shirov: Valkeilla 1.e4 pysyvän hyökkäävästi, mustilla mitä tahansa muotimuunnelmaa muuttuvasti

TEHTÄVÄ: kirjoita paperille oma avausrepertuaarisi.

Mallit (2) -J.Yrjölä

- Hedgehog"-repertuaari
 - ◆ Tavoitteena tietty asematyyppi
- Vältetään tappio" -repertuaari
 - ◆ Strategiset avaukset molemmilla väreillä
- "Pelataan kriittistä" -repertuaari
 - ◆ Terävät muotiavaukset molemmilla väreillä

- Moderni-repertuaari
 - ◆ 1...g6
- 1...d6 -repertuaari (kirja!)

Muutokset

- Avausrepertuaaria kannattaa muuttaa, jos
 - ◆ Avaus on huono (epäkorrekti avaus, liian suppea avaus)
 - ◆ Avaus ei miellytä (huono tulos, epämukava asema)
 - ◆ Avaus ei sovi pelityyliin (tuntematon asematyyppi)
- Jussi Tellan muutokset
 - ◆ 1983: 1.e4, sisilialainen ja kuningasintialainen
 - ◆ 1987: 1.c4, sisilialainen ja grynfeld
 - ◆ 1991: 1.d4, sisilialainen ja hollantilainen
 - ◆ 1995: 1.d4 ja 1.e4, sisilialainen ja slaavilainen

TEHTÄVÄ: merkitse avausrepertuaariisi avaukset, joista pidät (+), ja joista et pidä (-).

Valmistelut

- Avausten valmisteleminen kannattaa
 - ◆ asemaetu
 - ◆ aikaetu
 - ◆ "valmistelu"etu
 - ◆ "itsevarmuus"
- Valmistelutapoja
 - ◆ Valmistelut turnauksessa ennen peliä
 - ◆ Avausvalmistelut hyvissä ajoin ennen turnausta
 - ◆ Pelaajakohtaiset valmistelut pahimman vastustajan varalle
 - ◆ Jatkuva avausten kunnossapito

"Ydin"

- Mieliavauksia pitää harjoitella jatkuvasti
 - ◆ Omien avausuutuuksien keksiminen
 - ◆ Avauskirjallisuuden opiskelu ja kertaaminen
 - ◆ Harjoituspelit, esim. pikashakki tai nopea shakki
 - ◆ Mestaripeleiden seuraaminen, esim. SM-turnaus tai TWIC
- Käytäntö
 - ◆ Omien pelien pelikokoelma
 - ◆ Mestaripeleiden kokoelma: pelit, analyysit
 - ◆ Kirjasto: kirjat, lehtiartikkelit, julkaistut pelianalyysit

TEHTÄVÄ: mieti, mikä on mieliavauksesi (!), ja millä tavalla olet kerännyt siitä materiaalia.

"Yllätys"

- Avausyllätystä kannattaa harkita, jos
 - ◆ On syy yllättää vastustaja
 - ◆ Vakioavaus on kärsinyt turnauksessa
 - ◆ Vastustaja on kova valmistautumaan tai teoreetikko
- Avausrepertuaarista ei kannata poiketa, jos
 - ◆ Ei ole vaihtoehtoa
 - ◆ Jos vain pelkää valmisteluja

- ◆ Vastustaja ei osaa valmistautua
- ◆ Kumpikaan pelaaja ei ole ehtinyt valmistautua

TEHTÄVÄ: merkitse avausrepertuaariisi parhaat yllätysaseesi, joita pelaat harvemmin.

Nuorelle

- Taktiset, suoraviivaiset avaukset
 - ◆ 1.e4 ok, 1.Rf3+2.b3 ei
 - ◆ Lohikäärme-sisilialainen ok, klassinen espanjalainen ei
 - ◆ Hyökkäävä kuningasintialainen ok, nimzointialainen ehkä ei
- Muuttuva avausrepertuaari
 - ◆ Muutokset ja kokeilut kerran vuodessa
 - ◆ Kerryttää kokemuksia ja osaamista erilaisista avauksista
- Käytäntö
 - ◆ Avausekspertit
 - ◆ Kokonaisten pelien läpikäynti

Turnaukseen

- Etukäteisvalmistelut
 - ◆ Kuukausi ennen turnausta avausvalikoimasta päättäminen
 - ◆ Materiaalin kerääminen, pelien läpikäynti, tärkeimpien muunnelmien opiskelu, muistiinpanot
- Valmisteluihin luottaminen turnauksen aikana
 - ◆ Vertaa: muutaman minuutin valmistelut (5+5-turnaus), illan valmistelut (SM-kilpailu), kahden viikon valmistelut (SM-liiga)
 - ◆ Mitä vähemmän valmisteluun käyttää aikaa, sitä huonompi ja epävarmempi valmistelun tulos on

Ajatuksia

- Itsensä valmistelemisen!?
- Itseään vastaan valmistautuminen!?
- Sukulaisavaukset!?
- Henkinen valmistautuminen!?
- Kumous!?
- Ratkaisupeli!?
- Valmistautumisaika!?
- Avausvalmistelujen uudelleenkäyttö!?

Esimerkkejä

- Anand-Kasparov - laaja keskipelikokemus
 - ◆ Sisilialainen B85
- Tella-Lanka - laaja avaustuntemus
 - ◆ Sisilialainen B89
- Tella-Kokkila - repertuaarin kumoaminen
 - ◆ Ranskalainen C16
- Tella-Keskinen - ydinrepertuaarin säästäminen
 - ◆ Hollantilainen A89

Kotitehtäviä

- Kerää tilastot avauksistasi

- ◆ Tulos: voitot, tasapelit, tappiot
 - ◆ Pelityyli: tuttu asema, mukava asema
 - Perusta oma avaustietokanta
 - ◆ Chessbase-tietokanta, omat pelit
 - ◆ Kopioi mukaan kaikki mestaripelit aiheesta
 - Tutustu "idolisi" avausrepertuaariin
 - ◆ Menestyneimmät avaukset
 - ◆ Useimmin pelatut avaukset
- MUISTA: parhaiten valmistautunut voittaa!